

PRIMORSKI LIST

Boučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Uredništvo in upravnništvo
mu je v Gorici, Nunske
ulice št. 10. — Nefran-
kovana pisma se ne
sprejemajo. Rokopisi se
ne vračajo. Upravnništvo
sprejema oglase in na-
znanila po pogodbi.

„Primo. oni list“
izhaja vsaki 1., 10., in
20., dan v mesecu. Ce-
na za celo leto 1 gl.
50 n., za pol leta 75 n.
Posamezne številke se
dobivajo v tabakarnah:
Nunske ulice in Šolske
ulice po 5 nov.

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Kaj bo iz naše Avstrije?

Državni zbor počiva. Poslanci so zapustili Dunaj in se vrnilo domov. Kaj hočejo tam? Dolgo časa so se upirali z vso močjo, da bi spravili državni voz v pravi tir, a ni šlo. Večkrat so ga že vzdignili iz blata, a zopet se jim je nazaj zdrnil in se še globokeje v blato zaril. Vsako parlamentarno delovanje je nemogoče. Nemška manjšina hoče na vsak način nadvladati večino, in ker ne more tega doseči z lepa, uporablja vsa dopustna in nedopustna sredstva, da bi dosegla svoj namen. Vlada, katera drži v rokah krmilo državnega voza, je poskusila na vse mogoče načine, da bi poslanci enotno in zedinjeni porivali voz naprej, a nemški liberalci so bili gluhi za vse prošnje in pozivanja. Vlada se je na zadnje naveličala te komedije in je poslance poslala od koder so prišli. In ko so prišli k svojim volicem domov, se podvzajajo razlagati, zakaj so se na Dunaju kujali, zakaj niso hoteli v bogati vlade, zakaj so se po robu postavljali slovanskim in onim nemškimi poslancem, kateri so pravični in hočejo mir in edinost med vsemi avstrijskimi narodi.

Poslušajmo kaj kvasijo nemški nestrpnosti svojim vernim:

Nemške, vladi nasprotne stranke obžalujejo (!) sedanji položaj, v katerem tiči državni voz. Vzrok temu so pa Badenijeve jezikovne uredbe. Državni zbor je popolno obnemogel in vidno se manjša gospodarska moč prebivalstva. V nevarnosti so politična prava državljanov, nstava in ugled monarhije na zunaj, ob enem pa je zelo otežkočeno skupno bivanje avstrijskim narodnostim. Dalje razlagajo, kako da je nemški narod razburjen, in kakošne krivice se mu godé. Koncem pa pravijo, da oni se ne borijo proti drugim narodnostim, ampak da njih boj velja le zistemu.

Kako si pa nemški liberalci, ki sedanji pravični vladi toliko nasprotujejo, mislijo ravnopravnost in mirno skupno bivanje avstrijskih narodov, kaže ta-le od njih priobčena jezikovna predloga:

1. Nemški jezik bodi edini poslovni jezik državnega zbora, najvišjih sodišč in ministerstev na Dunaju ter občevalni jezik vseh c. kr. uradov in oblastnih v notranjem poslovanju.

2. Zakonodajstvo glede vravnave jezikovnih pravnj v posameznih kronovinah in deželah, se prepusti deželnim zborom. Da se zamore sklepati o teh deželnih postavah je treba, da so navzoče tri četrtine vseh dež. poslancev, in da se sklepa z dvetretjinsko večino.

3. Ko stopijo v veljavo te postav, so odpravljene z istim dnevom vse jezikovne uredbe, ki so bile izdane pred letom 1867 in vse one, ki so bile objavljene po ministerski naredbi iz leta 1880.

4. C. kr. vlada nima pravice izdati se nadaljnjih naredeb, zadevajočih uravnavo jezikovnega prasnja, bodisi kot izvršitev državno-osnovnih, ali pa drugih državnih in deželnih zakonov.

5. Za spremembo teh postav v državnem zboru je potrebna dvetretjinska večina vseh državnih poslancev.

Ako bi obveljale te pobožne želje nemških liberalcev, potem gorje nam in vsem nenemškimi narodom v Avstriji.

A naj še toliko hinavsko obžalujejo sedanji žalostni položaj, naj še toliko zatrjujejo, da oni tega niso krivi, da oni se ne borijo proti drugim narodom, ampak le proti vladi, kdo jim to veruje? Nikdo. Vlada si prizadeva biti pravična vsem narodom. Zato je izdal že bivši minister Badeni one glasovite jezikovne uredbe, po katerih morajo uradovati vsi državni uradniki na Češkem, Moravskem in v Šleziji v češkem in nemškem jeziku. Te uredbe vzdružuje tudi sedanja Thunova vlada. In zarad tega kričijo nemški liberalci: boj zistemu, boj vladi! Oni mečejo vladi polena pod noge, oni so krivi, da državni zbor ne more delovati, da gre vse narazen in to vse radi njih

vladeželjnosti, ker hočejo le oni vse nadvladati, vse ukazovati, vse podjarmiti. Saj sami pravijo: Avstrija mora biti nemška, ali pa je ne bo.

Nasproti temu bojnemu in izživajočemu kriku, kako ugaja miroljubna in trezna izjava, katero so izdali češki poslanci na svoj narod in katera se v glavnih potezah tako le glasi: „Parlamentarna kriza se je v zadnjem času izredno poostrila, javno-pravne razmere zahtevajo nujnih preosnov. Z uvedbo češkega jezika v državne urade na Češkem, Moravskem in v Šleziji ni ponehal boj za narodno enakopravnost v deželah češke krone. Akoravno bi češki narod na podlagi zgodovinskih dejstev smel po vsi pravici zahtevati za svoj jezik kot jezik večine prebivalstva vse predpravice v javnem in zasebnem življenju, zahteva vendar samo, da se pripozna češčina za jednako vredno in veljavno z nemškim jezikom.“

Toda velik del zastopnikov nemškega naroda noče o tem ničesar čuti in se le še nadalje bori za nemško hegemonijo in za predpravice nemškega jezika v državnem življenju. Ravno vsled tega so pričeli nemški zastopniki na celi črti brezobziren boj proti jezikovnim uredbam. Ta boj ima jedini namen, obnoviti gospodstvo manjšine nad večino in znova uvesti s tem združeno despotstvo krivice in nepravilnosti. Ta borba, ki se je zanesla v državni zbor, je preprečila vsako dejansko delo in to še celo na gospodarskem in socialnem polju. In tako je naša država, o kateri Palacki pravi, da bi se morala ustanoviti, ko bi je še ne bilo, postala država zmešnjav in slabosti, in sicer samo radi tega, ker drug drugemu ne privošči enakega prostora na solncu pravice.“

Kdo ima prav, Čehi ali Nemci? Vsak trezen človek mora priznati, da oni, kateri privoščijo vsakemu, kar mu gre. Čehi so pripravljani vsak hip podati Nemcem „carto bianco“, a zahtevajo, da tudi oni njim priznajo jednake pravice. Dokler se Čehi in Nemci na Češkem ne pobotajo, ne bode miru v Avstriji.

Kedar pa vlada dožene spravo na Češkem, potem gotovo obrne svojo pozornost tudi na južne dežele, v katerih prebivamo Slovenci. Tudi tukaj bije slov. in hrvaški narod ljut boj za svoj obstanek s nasprotnikom, ki je v marsikaterem pogledu še brezobzirnejši kakor Nemec. Naši poslanci so nam prinesli iz Dunaja poln koš najlepših obljub od strani ministerskega predsednika grofa Thuna. Toraj upajmo!

Na drugi strani je pa tudi mnogo takih, kateri za naš narod nič dobrega ne pričakujejo. Polastuje se jih nekaj obup, da Avstrija nas prepusti na milost in nemilost našim italijanskim nasprotnikom, in da nas in naše dežele odstopi Italiji. Radi verujemo, da je to najiskrenejša želja nekaterih naših narodnih nasprotnikov, a da bi Avstrija prostovoljno ta korak storila, tega ne moremo verovati. Avstrija bodi pravična primorskim Slovanom in imela bode v njih najmočnejšo obrambo proti irredenti. Avstrija bodi enako pravična vsem njenim narodom, in potem se ji ni bati propada. Drugače pa se res utegne vresničiti nakana framasonov: Austria est delenda. Avstrija se mora razrušiti. Vsem narodom jednako pravična Avstrija je nepremagljiva. Mi smo trdno prepričani, da sedanja doba boja in razdora med narodnostmi naše države je prehodna doba, in da prisije kmalu tudi naši domovini, preosnovani na podlagi pravičnosti, boljša in veselejša prihodnost.

Narodno gospodarstvo.

O varčnosti.

Omeji svoje potrebe.

Kdor hoče štediti, mora izdatke omejiti na reč. potrebne reči. Vsak človek potrebuje neobhodno: stanovanja, obleke in hrane. Te tri reči si mora toraj vsakdo omisliti. A takoj pri teh treh rečeh se

hitro opazi razloček med varčnim gospodarjem in potratnežem. Varčnost zahteva, da si te tri reči nabavi vsak v primerni meri. Mali obrtnik, ki najame drago stanovanje, ki naroča najdražjo obleko pri prvem krojaču v mestu in ki hodi na hrano v najmenitnejšo pa tudi najdražjo gostilno na hrano, — ta zapravlja. Izdaja sicer denar za potrebne reči, a v meri, ki ni v soglasju z njegovimi razmerami. Takemu obrtniku bode kmalu zapel „kant“. Ravno tako zapravlja mali kmetški posestnik, ki stavi za svoje stanovanje večjo in dražjo hišo, nego je primerno njegovim razmeram, ki kupuje za svojo družino dražja oblačila, nego je neobhodno potrebno itd.

Poleg neobhodno potrebnih rečij je še mnogo takih, ki niso sicer neobhodno potrebne, a vendar koristne. Varčnost zahteva, da si take reči nabaviš še-le potem, ko si pokrili neobhodne potrebščine. Komur po pokritju neobhodne potrebščine kaj preostaja, si lahko še nabavi kaj koristnega. Toda pri tem je treba zelo varčno postopati in nikdar se ne sme izdati vsega prebitka. Kaj da je koristno, je seveda presoditi po razmerah posameznega. Vse ni za vsacega. Skoraj za vsacega je dandanes koristno kako dobro berilo. Zelo koristno je n. pr. če v vsaki hiši leži dober časopis. To ne služi le v razvedrilo, katerega po delu in skrbeh vsakdo potrebuje, temveč bistri tudi um, razširja in potrjuje omiko, ki zopet odpira nove vire sreče in blagostanja. Kdor more, naj si torej omisli dober časopis.

Za koristnimi stvarmi pridejo reči, ki niso niti potrebne, niti koristne, reči, ki služijo n. pr. le nagizdi, potratnosti itd. Takih izdatkov treba se je seveda najskrbneje varovati. Toda — žal — nihče ne more tajiti, da se je naš čas in naš rod privadil potrebam, o katerih v nekdanjih časih ni bilo ne duha ne sluha.

Bolezen, ki hudo razjeda blagostanje in srečo našega ljudstva, je pač pretirano in nespametno razveseljevanje, sosebno javni plesi. Mi nikakor ne nasprotujemo pošteni in pametni zabavi. Dobro vemo, da človek, ko se trudi in dela dan za dnem, potrebuje ne samo počitka, marveč tu in tam tudi razvedrila. Toda zabava bodi vedno taka, da razveseljuje duha in blaži srce, ne pa, da človeku požre še to, kar si je prislužil s žulji svojih rok. Toda proti javnim plesom smo in bodemo iz npravnega, zdravstvenega in narodno-gospodarskega stališča. Tu hočemo govoriti o plesih le s stališča varčnosti. Kdo bode tajil, da javni plesi požro na leto ogromne svote našemu ljudstvu. Dve njivi zemlje stane vsaki ples, pisal je nekdo lani v našem listu. Da res, za denar, kateri se zapravi na vsakem javnem plesu, bi lahko kupili dve njivi dobre zemlje. In pravo je zadel. Na vsakem javnem plesu se zapravi okroglih 300 gld. Piscu teh vrstic je znano, da so fantje, ki so priredili ples, samo na vstopnini nabrali skoraj 150 gld. A vse to še ni zadostovalo, in morali so določiti še 35 gld., da so pokrili stroške. Ravno toliko ali še več pa se je povodom plesa zapravilo na pijači itd. Sedaj pa računimo, koliko plesov je vsako leto v naši okolici. Na tisoče leto za letom požre nesrečna navada javnih plesov. In kdo ima dobiček? Krčmarji. Mnogokrat ali največkrat pa celo naši narodni nasprotniki. Da se v takih razmerah vedno bolj množi lahkomišljenost in zapravljivost v ljudstvu, je čisto naravno. Da take prilike javnih plesov potegnejo za seboj tudi mnoge, ki bi bili drugače pridni in varčni ostali, je neutajljivo dejstvo. Zato pa moramo obžalovati, da v tem oziru načelniki občin le premalo delajo, da mnogi celo naravnost podpirajo to grdo in pogubno razvado ter tako dajejo mladini potuho in povod k zapravljanju.

Naš narod je narod delavskih stanov, ki se morajo boriti za vsak novič. Zato pa moramo naše ljudstvo pred vsem navajati k varčnosti, ako hočemo da se gospodarski osvobod. Doktor pa bodo celo oni, ki bi morali s vzgledom svetiti osta-

lemu ljudstvu, z javnimi plesi med mladino podpirali zapravljivost in — žal — sistematično ljudstvo navajali k zapravljivosti, ni misliti na splošno blagostanje našega ljudstva. Kdor je mlad rad plesal in zapravljaj, se v možki dobi težko-poboljša in težko postane varčen in vesten gospodar. Ker pa nam je mar tudi za gmotno stanje ljudstva, zato smo odločno proti javnim plesom. Zatičajmo med našim ljudstvom javne plesne, prirejjajmo mladini poštene zabave brez godbe in pijače, in kmalu se bode preobrazilo življenje. Ti mladina pa pomni „da dobre volje, mošnje kolje“. Zabavaj se pametno, delaj pridno in varčuj! Vsi pa delajmo na to, da se ta rak, ki zajeda varčnost v našem narodu, prej ko prej odpravi.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Zopet se obračamo po stari navadi do dragih Slovencev in Slovenk, do vseh svojih rojakov širom sveta, ter jih vabimo, naj se zopet pridružijo naši družbi! Do prelepega števila udov se je družba povzpela lani. Tudi letos naj bi ostalo tako, zakaj geslo naše za Mohorjevo družbo mora biti: „Ne nazaj, marveč vedno naprej in navzgor!“

Gg. poverjenike nujno in iskreno prosimo, naj tudi letos trudoljubno zbirajo po posameznih krajih krdela Mohorjanov ter jih vneto vabijo v kolo naše družbe. Ta trud naj pa podpirajo vsi rojaki. Ne le, da naj ostanejo družbi zvesti vsi njeni dosedanji udje; marveč vsak Mohorjan naj postane nekaj apostol naše družbe v tem, da jo priporoča znancem svojim, vabi k njej prijatelje in nam tako pomaga približevati se cilju: da je ne bo več slovenske hiše in rodbine, kjer bi ne čitali Mohorjevih knjig!

Za mali donesek 1 gld. ponuja družba svojim udom šestero lepih knjig, po katerih si morejo bistriti um, blažiti srce, iz katerih zajemajo toliko zlatih nauk, premnogo prijetne zabave. Tudi ne smemo zabiti premnogih duhovnih dobrot, katere družba ponuja svojim udom po mnogih odpustkih ter skupnih molitvah in daritvah družbenikov!

Zato, rojaki, na delo, da se nas zbere zopet častno, in ako Bog da, še večje število udov. To bode vsemu narodu v največjo srečo in čast ter tudi v ponos pred vnanjim svetom.

Knjige, katere se v družbeni tiskarni že marljivo pripravljajo, izidejo sledeče:

1. „Zgodbe sv. pisma“ VI. snopič. Te dragocene knjige Slovencev pač ni treba znova priporočati. Vsaj ona naj primora vsakega uda, da vstaja pri družbi, da po nji sčasoma dobi v roke vse sv. pismo, ki nam prav odpira hram božji, ki je edino varno zavetje zmedene človeškega življenja. — Najboljše priporočilo za knjigo pa je blagoslov, katerega so sv. Oče Leon XIII. podelili pisatelju knjige, gosp. dr. Fr. Lampé-tu in vsem, ki beró to delo.

2. „Premišljevanja o presvetem Rešnjem Telesu“. Zaduja leta se je po vsem katoliškem svetu zelo povzpela pobožnost do presv. Rešnjega Telesa, kar nam tudi po Slovenskem spričujejo mnoge bratovščine. V mnogih farah vpejlano vedno češčenje itd. Odbor hoče torej s to knjigo vstreci vsem udom, čestilecem presvetega Rešnjega Telesa. Knjiga obsega 31 premišljevanj pobožnega laškega duhovnika Paganija, ter popolen molitvenik s posebnim ozirom na presveto Rešnje Telo. Knjiga omilila se je zelo rojakom pisateljev, in je predstavljena tudi že v mnoge druge jezike. Ugajala bode gotovo tudi Slovence, zato sezite po nji!

3. „Jagode“. Knjiga za odrastlo mladino. — Švitarjeva knjiga „Pod lipjo“ se je jako omilila slovenski mladini. „Jagode“ nadaljujejo to delo s tem, da podajajo bolj odrastli mladini mnogo lepe zabave in zdravega pouka. Nani-zanih je v knjigi 56 pesmic, za temi se

prva 72, druga 70 let. Vsi štirje zlato-poročenci so še krepki in zdravi. Prvi, Jožef Spacapan, nima še niti enega belega lasu na glavi. Od 11. parov, ki so bili leta 1849 poročeni, sta edino ona dva doživela zlato poroko. Jednake slavnosti v Renčah nikdo ne pameti. Zato je tudi zbudila občno pozornost. Prihitei so k njej ne le domači, ampak tudi bližnji sosedje, da so častljivim starčkom srečo voščili.

Strašna nesreča se je dogodila v Tomina. Na pustni torek so namreč tudi v Tominu obhajali pusta. Na lepo okrašenem vozu se je vozila večja družba. Konji so se splašili, voz je zadel ob neki hišni vogel ter se prevrnil. Mnogi so hudo pobiti, g. Julija Gabršček pa je v smrtni nevarnosti radi pretresenja možgan. Tako je nesrečno končalo pustno veselje v Tominu.

Tatvina. V klet g. župana na Ponikvah so vlomili neznan tatje ter odnesli 50 litrov žganja. Morali so pač žejni biti!

Požar v Cerknem. Dne 9. febr. proti sedmi uri zvečer vnela se je tukaj nenadoma hiša posestnika žage in mlina, Franceta Močnika (po dom. pri Koruzu). Požarna bramba, to je sosedje in vaščani obojega spola so, takoj prihitei na pomoč: ženske s škafi, moški pa z nevstrašenim srcem in krepkimi rokami. Razen teh pa ne smemo pozabiti še ene osebe, ki je ob tej priliki tudi naredila, kar je mogla, t. j. tukajšnje brizgalnice. Kako lepo in koristno bi bilo za kraj in deloma tudi za okolico cerkljansko, ako bi se v Cerknem ustanovila požarna bramba, kakoršno imajo že po drugih nič večjih, pač pa ubožnejših krajih. Res, da so pri sedanjem požaru ogenj čudovito hitro omejili tako, da je zgorela le slamnata streha in ostrešje: toda vse drugače je videti pri gašenju izurjeno požarno brambo, vse drugače pa stotine zbežanega ljudstva, ki vse vprek vpije in ukazuje, uboga pa le, kdor hoče in kakor hoče. *Cerkljan.*

Za Alojzijevišče: Slavno županstvo Sv. Lucija 20 gld., županstvo Podgora 10 gld., L. N. 2 gld. Drežnica 160 kg. fižola. Pridni rihenberški zamorec je zopet o priliki nekega ženitovanja požrl 3 gld. 50 kr. (Toliko tudi za šolski dom.)

Rojaki, spominjajte se o vseh priložnostih ubozega Alojzijevišča! Letos imamo v zavodu izvanredne stroške, ker je polno gojencev *zastonj*. V primeri z drugimi leti smo tudi naravnih pridelkov dobili le prav malo.

Osmi izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani. Darovale so nadalje občine: Rašica pri Mengišu 17 gl. 58 kr.; Zagorje na Pivki, Toplice pri Novem mestu, Črnuče, Draga na Kočevskem, Lesce, Semič, Sv. Katarina pri Trzinu, Mošnje pri Radovljici — vse po 15 gld.; Lužarje pri Velikih Laščah 20 gld.; Stari trg pri Ložu 100 gld.; Trnovo pri Ilirski Bistvici 30 gld.; Dobrova pri Ljubljani 20 gld.; Litija 20 gld.; Cerklje pri Krškem 25 gld.; Deskle pri Kanalu 15 gld.; Temenica pri Zatičini 15 gld.; Breznica pri Radovljici 15 gld.; Smartno pri Litiji 25 gld. in Smednik 20 gld.

Umrli je v Pazinu dež. poslanec odvetnik dr. Fr. Constantini. Bil je brihtna glava in jako delaven za italijanstvo Istre. Njegova smrt je velika izguba za italijansko stranko.

50 letnica brzojavne postaje v Trstu. V petek je minilo 50 let, odkar so odprli brzojavno postajo v Trstu. Prva uradna sobica je bila v tretjem nadstropju sedanje namestniške palače. Urad je imel jedno 75% milje dolgo progo in jeden sam aparat. Od 12. febr. 1849 do konca leta je bilo oddanih 734, vsprejetih 424 brzojavk, skupaj 1158. Dne 18. febr. 1850 so bile dovoljene tudi zasebne brzojavke. L. 1851 je Trst dobil brzojavno zvezo z Benetkami; l. 1854 je urad oddal in dobil na treh progah že 40.000 brzojavk, leta 1859 nad 100.000, l. 1886 nad jeden milijon in l. 1897 na 40 progah nad 2 milijona. L. 1873 je bilo 108 uradnikov, danes znaša število uradnikov in uradnic 148. Iz početka je manipula-cijska pristojbina znašala 2 gld. takratne veljave, prometna pristojbina do 20 beser! 5 kr. in dostavna pristojbina 24 kr.

Mladeneč, star 30 let išče službe pri kakem Slovencu v Gorici. Govori in piše dobro slovenski in italijanski. Pripraven je za vsako delo. — Dolgo let je bil v trgovini z manufakturnim blagom.

Vesele počitnice. Na otoku Sardiniji so srečni učenci. Že nekaj dni je ljudska šola v vasi Sarule zaprta, ker je glasoviti vodja banditov Pavel Solino pod smrtjo prepovedal vsem vaščanom, pošiljati svoje otroke v šolo, ker sta z učiteljem nekoliko v sovraštvu. Seveda se

noben kmetič ni drznil prelomiti banditovega povelja in otroci imajo počitnice. Takih banditov bi se šolski paglavci tudi drugod ne branili.

Irredentovsko društvo „Dante Alighieri“ v Rimu je imelo 1. t. m. dobrodelno veselico, katere se je udeležila tudi — kraljica. Predsednik Enrico Panzacchi je imel na kraljico ogovor, v katerem je razvijal namene društva. In nič ni prikrival, da to društvo ima namen, pomagati avstrijskim Italijanom! — In da jim tudi res pomagajo, vidimo, zlasti ob volitvah, ko imajo Lahoni na razpolago polno denarja, s katerim podkupujejo in demoralizujejo ljudstvo v naših deželah! Ali ni irridente?

Prebivalstvo v Italiji. Po izkazih zadnjega ljudskega štetja je štela Italija dne 31. decembra 1890 31.678.790 prebivalcev; pri tem so tuji všteti. Od leta 1881, torej v šestnajstih letih se je v Italiji okoli 5 milijonov več ljudij rodilo, nego umrlo. Francozi, ki se zadnji čas kar nič ne morejo množiti, lahko zavidajo svojemu bratskemu narodu. Bolj žalostni pa so statistični podatki o italijanski kulturi. Mej sto omoženimi ljudmi je bilo v Rimu in Benetkah 41 tacihi, ki niso znali podpisati poročnega lista, v Neapelju 48, v Palermu 52, v Kalabriji 77 in v Koscenci celó 81. Za te številke menda laška vlada nima smisla.

Koliko so vojne zadnjih petdeset let zahtevale človeških in denarnih žrtev? V krimski vojni je padlo 750.000 v italijanski 45.000, v šlesvik-holstajnski 3.000, v prusko-italijanski-avstrijski 45.000, v meksikanski 65.000, v nemško-francoski 215.000, v turško-srbski 25.000, v rusko-turški 600.000, skupaj torej 1.748.000 ljudij. Prištejemo k temu še 800.000 padlih v prejšnji ameriški vojni (ne oziraje se na špansko-amerikansko vojno), padlo je ali vsled ran vmele 2.048.000 ljudij. Koliko pa jih je umrlo vsled bolezní, ki spremljajo vojne. Vlada Napoleona I. od l. 1804 do 1815 je vničila življenje 1.700.000 Francozom, katerim moramo še prišteti najmanj 2 milijona Nefrancozov. Še strašnejše pa so denarne žrtve. Krimska vojna je stala 8.500 milijonov frankov, italijanska 1.500 milijonov frankov, ameriška 37.000 milijonov frankov, šlesvik-holstajnska 175 milijonov frankov, prusko-avstrijska 1650 milijonov frankov, meksikanska 1000 milijonov frankov, nemško-francoska 12.500 milijonov frankov, rusko-turška 6.250 milijonov frankov, skupno 68.576 milijonov frankov. Ako k temu še prištejemo tisoče milijonov, katere je evropsko vojaštvo že požrilo v času miru, mora človeku mrgoleti pred očmi ob teh tisočih milijonov.

Revolucija po telefonu. Nedavno so imeli v San Salvador nenavadno revolucijo. Predsednik te republike je imenoval generala Regardo za glavnega poveljnika vse armade. Temu pa je šinila misel v glavo, da je veliko bolj spreten za predsednika republike, nego za glavnega poveljnika. Šel je zato v vojašnico, povabil je vse častnike na večerjo ter jim pojasnil, da bi bilo tudi zanje mnogo bolje, ako bi bil on predsednik. Vino je tudi storilo svojo dolžnost in zato so konečno vsi častniki pritrdili njegovim besedam. Ko je bil dogovor sklenjen, stopi Regardo k telefonu, pokliče predsednika republike Gutierrez in mu zakliče: „Vi niste več predsednik! Vsi vojniki so se izrekli za-me.“ — Gutierrez je razumel to naznanilo in bliskoma zginitil v Honduras — Revolucija po telefonu, to je pač konec sveta!

Zahvala

za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu našega nepozabnega brata, oziroma strica in gospoda župnika

PETRA DUČA.

Dolžni smo, v imenu vseh dragih sorodnikov in župljanov, najtopleje se zahvaliti vsem prijateljem in znancem, ki so blagoslovili spremi k večnemu počitku našega gospoda.

Posebno se še zahvaljujemo častiti duhovščini, pred vsem preč. mons. dr. Sedeju, okrajnemu glavarju dr. Laharnarju, c. kr. uradnikom iz Komna in drugemu razumnistvu, slavnemu starešinstvu, gg. županom iz drugih občin, spoštovanemu šolskemu vodstvu in vsem ljubim vaščanom, ki so pripomogli, da se je izvršil pogreb tem sijajneje. Bog povrni vsem v obilnej meri!

V Škrobini, 15. svečana 1899.

Zalujoci ostali

Štev. 118

1-3

Razglas.

Naznanja se, da
JAVNA DRAŽBA
zastavil IV. četrtleta t. j. mesecev
oktobra, novembra in decembra 1897

začne v
ponedeljek, dne 13. marca 1898.
in se bo nadaljevala naslednje četrtke
in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice
in ž njo združene hranilnice.
V Gorici, dne 8. februarja 1899.

Anton Obidič,

čevljar
v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,
priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.
Priporoča dalje tudi svojo.

Čebelno-voščene sveče

priporočam prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnistvom, ter slavnemu občinstvu.

Za pristnost jamčim z 1000 kr.

Z veleštovanjem udani

J. Kopač,

V GORICI, Solkanska cesta št. 9.

Teodor Slabanja

srebrar v GORICI, ulica Morelli 12

uljudno priporoča velečastiti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurence. Stare reči popravi, posrebrni in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlačene

strelode iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrovani cenik franko in zastonj.

Da si pa morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga olajšuje jim to zgorej omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Podpisanec uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril 13. oktobra t. l.

ново zalogo pohištva, ogledal, slik itd.

v Gosposki ulici št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Priporoča se posebno novoporočencem za preskrbo vseh mobilij, kakor tudi vsega pohištva, po najnižjih cenah.

Dajalo se bode tudi na obroke, bodisi mesečne ali te denske. Zagotavlja točno postrežbo in ukusne izdelke po naj-novejših zahtevah te stroke. — Nadejaje se obilega obiska iz mesta in dežele, belježi z odličnim spoštovanjem

Anton Breščak.

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Gosposka ulica št. 14 (blizu lekarne Gironcoli).

Spovedni listki

in
podobe za I. sv. obhajilo

dobo se pri G. LIKARJU v Gorici:

listki črni z izbranim napisom eden tisoč 1 gld. 50 kr.; listki rdeči z izbranim napisom eden tisoč 2 gld.; podobe male s slov. molitvijo, napisom in podpisom 2 do 5 kr. kom., podobe srednje s napisom in podpisom 6 do 12 kr. kom., podobe velike s napisom in podpisom po 20 kr. kom.

Priporoča se najuljudneje za naročila.

Zmešane lasi

kupuje po najvišjih cenah, in plača bolj ko vsaka druga firma

Filip Weil

velika trgovina z lasmi

v Spodnjem Kralovcu
(Unter Kralowitz) na Českem.

P. n. čitatelje te anonce opominim, naj opozore na mojo adresu zbiralce zmešanih las.

Daje se tudi na obroke.

Daje se tudi na obroke.